

for mit Vedkommende er heller ikke ganske tilfreds med § 12, den lægger Arbejdspligten paa en enkelt Stand, nemlig paa Arbejderne, og vi har meget godt set, at der var noget urigtigt deri. Under Forhold som dem, hvorunder vi lever, er det enhver Mands Pligt at gøre sit til at bøde og hjælpe paa de Forhold, hvorunder vi lever, og det vilde være ganske naturligt, om man under saadanne Forhold ikke alene holdt sig til Arbejderne, men ogsaa tog andre Klasser med. Jeg ser slet ikke nogen Grund til, at man ikke gik videre der. Naar vi er gaaet med paa dette Punkt, er det, fordi vi her som saa mange Gange før i den Periode, vi er gaaet igennem, har følt, at vi har en Pligt som Samfundsborgere og derfor har taget denne særlige Pligt paa os ogsaa her. Det vilde vistnok have været rigtigst og korrektest, om denne Arbejdspligt ogsaa var udstrakt til andre Samfundsklasser, selv de højeste, selv om den skulde strække sig op i Rangklasserne, selv om den naaede Grever og Baroner og den Slags Folk, der ellers ikke tager sig af det legemlige Arbejde; det rigtigste vilde være, at de ogsaa kom med. Der kan ganske vist ogsaa i disse Samfundsklasser være enkelte Folk, der ikke er, som de burde være, men jeg tvivler ikke om, at man nok kunde have holdt dem i Aev, lige saa vel dem som de Arbejdere, der her er Tale om. Det vilde ogsaa af en anden Grund forekomme mig rigtigst, om denne Pligt var blevet udstrakt saa vidt. Der er mange Mennesker her i Verden, som ikke tjener det Brød, de spiser. Jeg synes, det vilde være dejligt for en saadan Mand at komme hjem til sin Kone og sine Børn og sige: Se i Dag har jeg tjent 6 Kr., i Dag skal ingen andre føde hverken mig eller jer; i Dag har jeg tjent det Brød, som jeg og I spiser. Jeg synes, at det maatte være dejligt for en saadan Mand at kunne sige det, og jeg synes, at det ogsaa af den Grund kunde være rigtigst, at den Arbejdspligt, der er Tale om i § 12, var blevet udstrakt til alle Samfundets Medlemmer.

Knuth: Den ærede Ordfører haaber ikke, at § 12 skulde blive bragt i Anvendelse. Det haaber jeg selvfølgelig heller ikke, og jeg tror, at mit Ønske i den Henseende er endnu meget inderligere end den ærede Ordførers. Den ærede Ordfører hører jo ikke til dem, der ganske direkte vil komme til at lide under dens Gennemførelse, hverken nu eller i Fremtiden, men jeg hører til den Klasse, som desværre i

Fremtiden kommer til at bære de Ulemper, der vil følge deraf. Jeg tør imidlertid ikke trøste den ærede Ordfører, for det er ca. 5,000 Arbejdere, der mangler, og hvorledes de skulde kunne skaffes frem, er ikke godt at vide. Forholdet er nemlig det, at om Sommeren gaar en Masse Arbejdere bort fra Landbruget eller Skovarbejde, nogle gaar til Jernbanerne — de bruger ingen eller meget faa Arbejdere om Vinteren —, nogle gaar til Teglværkerne, nogle til Bygningsarbejde. En Mængde gaar til Roearbejde, og med de nuværende Roeakkorder faar de en meget høj Dagløn. Jeg tror, det bliver vanskeligt at faa Arbejderne over til Brændselsarbejdet, saa længe Roedyrkingen finder Sted. Det faktiske er, at der udkræves til den normale Hugst i Almindelighed en 6—7,000 Mand, og en foreløbig Beregning efter den Afgang, der i Almindelighed er ved Skovarbejde, viser, at det vil blive henimod 5,000 Mand, der kommer til at mangle. Det kan selvfølgelig ikke være andet end en Beregning, men det rigtige Tal bliver dog vistnok der i Nærheden.

Det ærede Medlem fra Aarhus (Harald Jensen) talte meget om Pligt og om, at vi skulde alle være med. Ja, jeg indrømmer — det sagde jeg ogsaa i mit Foredrag —, at her er en Samfundsopgave, og det forekommer mig, at det Bidrag til dens Løsning, som Skovejerne yder, ikke er det mindste. Skovene bringes ganske ud af Drift, man kan ikke følge med ved Plantningen, Udgifterne til Hugsten vil, selv om vi faar en rimelig Ordning af Spørgsmaalet, blive en 30 pCt. forøget, Skovejerne faar deres Veje ødelagt, deres Opvækst kørt ned. Der er overhovedet mange Ulemper ved saa megen Hugst, og dog har jeg ikke hørt en eneste Skovejer, som ikke beredvillig er gaaet med til Tanken, fordi det er et ganske nødvendigt Offer, der her bringes fra Skovejernes Side. Men naar der nu tales, som om det var et Offer fra Socialdemokratiets Side at gaa med, maa jeg sige, at det forekommer mig, at Ofret ikke er ret stort. Naar man først har faaet sat igennem, at man selv skal fastsætte Vederlaget, og at de, der alligevel ikke gider, kan fortsætte at tære paa Arbejdsløshedskasse og Understøttelseskasse, forekommer det mig ikke, at Ofret er stort.

Ordføreren (Kragh): Det ærede 3die Medlem for 3die Kreds (Knuth) formener, at min Stilling til dette Lovforslag er bestemt derved, at jeg ikke hører til dem,